

POSUDEK DIPLOMOVÉ PRÁCE

Typ posudku: oponent práce

Název práce: **Modernita a gender: analýza životní a vztahové spokojenosti v České republice**

Autor/ka práce: **Bc. Eliška Kalinová**

Vedoucí práce: PhDr. Ing. Petr Soukup, Ph.D.

Oponent práce: **Prof. PhDr. Hynek Jeřábek, CSc.**

Navržené hodnocení: **Výborně A**

Zdůvodnění vašeho hodnocení práce (zejména výhrad a kritických připomínek) rozepište podle níže uvedených kritérií.

1. Je cíl práce (výzkumná otázka) jasně formulován a odpovídají mu závěry? Je práce vhodně strukturována?

Cíl práce (v obecné rovině) je formulován ana str. 9 „Cílem práce je poskytnout přehled o klíčových faktorech ovlivňujících životní a vztahovou spokojenost.“ Pět výzkumných otázek na str. 36 se ptá jak proměny modernity, pohlaví, vnímání genderových rolí, věk, uzavření manželství a podobnost partnerů ovlivňují spokojenost se životem a spokojenost se vztahem. Autorka specifikuje záměry svého zjišťování deseti hypotézami. V analýze je postupně většinou přijímá H1-H10 na str. 49-63. Jednoznačně souhlasím s tvrzením v závěrečné diskusi: „Analýza dospěla k hodnotným závěrům a zodpověděla položené výzkumné otázky.“ (s.64). Autorka prokázala, že spokojenost se vztahem je nejsilnějším prediktorem životní spokojenosti. (s.65) Druhým důležitým poznatkem je pozitivní vliv moderních postojů vůči genderovým rolím na životní a vztahovou spokojenost. (s. 65) U mužů byl zjištěn pozitivní vliv spokojenosti s prací na celkovou životní spokojenost. (s.66) Bylo potvrzeno, že manželství zvyšuje vztahovou a životní spokojenost. (s. 69) Závěrem Eliška Kalinová shrnuje: „Výsledky byly interpretovány v kontextu teorií postmaterialismu, druhého demografického přechodu a reflexivní modernity. Hlavním poznatkem je rostoucí důležitost spokojenosti v partnerských vztazích a pozitivní vliv rovnostářských postojů vůči genderovým rolím na životní a vztahovou spokojenost.“ (str. 71)

Diplomová práce je velmi věcně a vhodně strukturována. Začíná teoretickou částí (s.10-35). Významná je konceptualizace životní spokojenosti a poté také spokojenosti v partnerském vztahu. Následuje metodologie (s.36-44) a v rámci ní (v tomto druhu práce) navýsost potřebný velmi podrobný popis práce s proměnnými (s.40-44). Autorka volí sekundární analýzu, popisuje zvolenou metodu mnohonásobné lineární regrese i šest podmínek jejího použití, charakterizuje data (reprezentativní pravděpodobnostní panelový výzkum 5159 domácností z r. 2015) V analýze používá dvě základní skupiny modelů mnohonásobné lineární regrese pro závisle proměnnou spokojenost se životem (s.47-51) a pro závisle proměnnou spokojenost se vztahem (s. 52-59). Další dva modely porovnávají dvě věkové kategorie (do 44 a od 45 let) pro závisle proměnnou spokojenost se vztahem (s.59-63). Následuje diskuse a závěr.

2. Opírá se autor/ka o dostatek literatury relevantní tématu práce? Využívá i cizojazyčné texty?
Autorka používá relevantní, většinou zahraniční literaturu (přes 70 titulů).

3. Jaká je kvalita použitých dat nebo zdrojů (včetně jejich výběru, sběru a popisu) a metod jejich analýzy?

Je použit nejvhodnější známý datový soubor pro tento druh analýzy a zkoumané otázky (viz bod 1)

4. Jaká je kvalita argumentů, o něž autor/ka opírá závěry, k nimž dospěl/a?

Argumenty jsou založeny na statisticky testovaných vysoce významných výsledcích tří serií modelů mnohonásobné lineární regrese. Proměné pro modely byly řádně připraveny a splňují všechny známé doporučené předpoklady (s.37-39)

5. Jsou v práci autorova/autorčina tvrzení a zjištění jasně odlišena od tvrzení a zjištění převzatých?

Autorka nejprve v teoretické části konstatuje tvrzení několika reprezentativních teorií. Při analýze jasně odlišuje své závěry a tvrzení od zjištění převzatých, s nimiž některé své závěry srovnává.

6. Jaká je úroveň odkazového aparátu, jazyka a dalších formálních náležitostí?

Jazyk je srozumitelný. Odkazy dodržují předepsanou formu. V práci jsem nenašel gramatické ani stylistické chyby. Statistické tabulky obsahují všechny potřebné náležitosti. Statistické výsledky jsou řádně a podrobně vysvětleny a sociologicky interpretovány.

7. Jiné přednosti a/nebo nedostatky, které neodpovídají výše uvedeným kritériím (jsou-li nějaké).

Jedná se o velice zdařilou teoreticko – empirickou diplomovou práci. Přináší jasná vědecká zjištění zasazená do prezentovaných sociologických teorií a tím významně přesahuje běžné diplomové práce.

8. Náměty na diskusi při obhajobě práce.

Zopakujte přesvědčivé argumenty, které ukazují primární důležitost spokojenosti se vztahem ve vazbách na celkovou životní spokojenost například v kontextu postmaterialistických hodnot Ronalda Ingleharta nebo teorie reflexivní modernity Anthony Giddense.

Celkové hodnocení práce: **Výborně A**

Datum: 9. června 2024

Podpis:

.....
Prof. PhDr. Hynek Jeřábek, CSc.